

ÜZENET

A PRÁGAI REFORMÁTUS MISSZIÓS GYÜLEKEZET
HETILAPJA – I. ÉVFOLYAM – 44. SZÁM, 2008. NOV. 30.

Kedves Testvéreim!

A jövőről mindig nehéz beszélni. Az ember próbálja kiszámítani a dolgokat, keményen dolgozik azért, hogy bizo-

legyenek. Istennek azonban nemcsak az egyes emberekkel van terve, hanem ezzel az egész teremtett világgal.

A próféta által Isten elmondja, hogy milyen lesz az a jövő, ami az új teremtéssel

Mert én új eget és új földet teremtek, a régire nem is emlékeznek, senkinek sem jut eszébe. Ezért örvendetek és vigadjatok mindörökké annak, amit teremtek. Mert Jeruzsálemet vigasságra teremtem, népét pedig örömré. Vigadozni fogok Jeruzsálemmel, és örvendezni népemmel. Nem hallatszik ott többé sírás és jajgatás hangja. Nem lesz ott olyan csecsemő, aki csak néhány napig él, sem öreg ember, aki magas kort nem ér. Mert a legfiatalabb is százéves korában hal meg, és aki nem ér meg száz évet, átkozottnak számít. Házakat építenek, és laknak bennük, szőlőket ültetnek, és élvezik gyümölcseit. Nem úgy építenek, hogy más lakják benne, nem úgy ültetnek, hogy más élvezze. Mert népem élete oly hosszú lesz, mint a fáké. Választottaim maguk élnek munkájuk eredményéből. Nem hiába fáradoznak, nem veszedelemre születnek, mert az ÚR áldott népe ez, ivadékaival együtt. Mielőtt kiáltanak, én már válaszolok, még beszélnek, én már meghallgatom. A farkas a báránnyal együtt legel, az oroszlán szalmát eszik, mint a marha, és a kígyónak por lesz a kenyere. Nem árt és nem pusztít szent hegyemen senki - mondja az ÚR.

Ézs. 65,17-25

nyos dolgokat elérjen, másokat pedig elkerüljön, de nem láthat mindent előre, és nem tud mindennel előre számolni. Éppen ezért, amikor az ember a jövőjéről beszél, a vágyait és az álmait mondja el. Amit az ember óhajtani tud, hogy saját maga, esetleg a szerettei biztonságban

jön el. A mai Ige egy csodálatos békeségről beszél. Nehéz ezt az új világot szavakkal leírni. Kálvin is azt írja erről az új teremtett világról: „Isten a teremtettséget az emberi nemmel együtt (...) romlatlanságba fogja visszahelyezni. De, hogy milyen lesz e jövőbeli romlat-

lanság állapota az ásványok, növények, állatok világában, azt kíváncsiskodva kutatni nem üdvös és nem is szabad, (...) ha az ilyen spekulációkat szabadjára engedjük – vajon végül hová fognak ragadni bennünket? Elégedjünk meg azzal az egyszerű tanítással, hogy olyan tökéletes lesz az egybeszerkesztés, és olyan összhangzatos a rend, hogy semmi rít vagy múlandó dolog nem mutatkozik majd többé.”

Ézsaiás próféta próbálja kifejezni azt a teljességet, ami ennek a világnak a jellemzője lesz. Mindenki számára ismert kifejezéseket használ ehhez, mégis rá kell jönnünk, hogy amit Isten ad, az minden képzeletet felülmúl. Az ember számára kifejezhetetlen az Isten teljessége. Hadd mondjak erre példát. Hányszor megtapasztalhattuk mi is, hogy kértünk Istentől valamit, Ő pedig úgy teljesítette a kérésünket, olyan teljes formában, hogy mi azt ésszel nem tudtuk felérni. Sokkal többet és jobbat kaptunk, mint amit kérni tudtunk. Ha csak a kérésünket hallgatná meg az Úr, rengeteg áldást nem tudna nekünk megadni, mert nem tudjuk azt elkérni. De *„amit szem nem látott, fül nem hallott, és ember szíve meg sem sejtett, azt készítette el Isten az őt szeretőknek.”* (1Kor 2,9)

Ennek az Igének az első hallgatói azok a zsidók lehettek, akik már hetven éve éltek idegenben – Babilonban, és mivel időközben három nemzedék is váltotta egymást, egyiküknek sem volt személyes emléke a hazájáról. Ilyen helyzetben kapták azt az örömhírt, hogy a fogságuk ideje lejárt, és hazatérhetnek. A hazatérés, ha nem is olyan fájdalmas,

de ugyanolyan fárasztó és ijesztő utazás volt, mint amikor annakidején elhurcolták őket a babiloni száműzetésbe. Át kellett kelniük Elő-Ázsia leghatalmasabb vizén, az Eufrátesz folyón. Mintegy ezer kilométert tettek meg ismeretlen utakon, idegen ajkú népek között egy olyan cél felé, melyről csak családi hagyományból vagy szent könyvekből tudták, hogy az a hazájuk. Nem tudhatták, milyen életkörülmények várják őket, találnak-e majd megélhetést, hogyan fogadják majd őket azok, akik akkor az ország lakói voltak. Az ismeretlenbe kellett kilépniük, és nagy szükségük volt a biztatásra. Így állítja szembe Ézsaiás a régit és az újat: *Felejtétek el babiloni napjaitokat, ne a múlton tünődjete, ne gondoljatok a régiekre, mert valami újat, a réginél sokkal pompásabbat teremt számotokra az Úr; olyan új életet ajándékoz nektek, amihez semmi korábbi nem fogható.*

Gyakori hibánk az, hogy ragaszkodunk a régihez. Siratjuk azt, ami volt, de nem vesszük észre az újnak a szépségeit. Isten már adná az újat, de nem tudjuk magunkat túltenni a régin, és nem vagyunk képesek befogadni az újat. Olyan, mint ha egy helyben állnánk, de nem szabad elfejteni, hogy az idő közben halad. Ezeknek az embereknek is azt mondja Isten: *„új eget és új földet teremtek, a régire nem is emlékeznek”* (17.v.). A lábatok alatt új föld, a fejetek felett új ég, és az e kettő által közrezárt világ tele van az új élet jeleivel.

Milyen lesz ez az új világ? Az első jellemzője, hogy öröm és vígasság lesz benne. Sírás és jajgatás hangja nem fog hallatszani. Mi ezt az életet könnyek

nélkül nem is tudjuk elképzelni. Sűrűn érnek bennünket bántások olyanoktól is, akik szeretnek bennünket és akiket mi is szeretünk. Nem tudjuk mindig elég tapintattal megfogalmazni azt, amit a másiktól mondani szeretnénk. Vagy valamilyen teljesen át nem gondolt cselekedetünkkel bántjuk meg a másikat, esetleg olyannal, amit meg kellett volna tennünk, de valami miatt nem tettük meg. Ilyenkor az a másik azt érzi, hogy nem álltunk ki mellette akkor, amikor a legnagyobb szüksége lett volna rá. Nem tudhatjuk, hogy mikor szúrunk tüskét a másikba. Mindig van olyan, ami elkeseríthet, elbizonytalaníthat vagy megríkáthat bennünket. Isten olyan új világot ígér, amelyben nem lesz ok arra, hogy bárki sírva fakadjon. A fájdalmat is magunk mögött tudjuk hagyni, mert Isten-nél fájdalom sincs.

A másik jellemzője ennek az új világnak, hogy békeesség lesz benne. Az erőnk már nem kell arra fordítani, hogy megvédjük magunkat. Ez a békeesség zavartalan állapotot jelent a személyek közötti kapcsolatban és politikai viszonylatban is. Ha hiányzik ez a békeesség, akkor a tökéletesség, a boldogság és a harmónia hiányzik. Ahol Isten megvonja a békeességét, ott hiányérzet, reménytelenség, boldogtalanság van, és a bűn különleges hangsúlyt kap. Az új világ része lesz Isten ajándéka, a békeesség is. Ezt mondja az övéinek: *„A hegyek megszűnhetnek, és a halmok meginoghatnak, de hozzád való hűségem nem szűnik meg, és békeességem szövetsége nem inog meg – mondja könyörülő Urad.”* (Ézs 54,10)

A harmadik jellemzője ennek az Isten

által teremtett új világnak, hogy megszűnik a hiábavaló fáradozás. Dolgozunk, küzdünk, fáradozunk, de valahogy visszatérő kérdésünk az, hogy mi az értelme ennek a küzdelemnek, amelyben sebeket kapunk (főleg lelkieket), sok értetlenséggel, gáncsoskodással találkozunk, és testileg elhasználódunk.

Ez a gyülekezet is küzd. Olyan csodálatos látni, hogy egyre nagyobb feladatokat vagyunk képesek megoldani. Hogy van igény a munkánkra, és hogy képesek vagyunk egyre többet adni. Olyan nagy biztatás az, hogy nem csak a munka lehet a miénk, hanem – Isten itt azt ígéri, hogy – a munkánk gyümölcsét is tudjuk majd élvezni. Nem a pusztulás vár arra, amiért olyan keservesen megoldozunk, hanem Isten áldása nyomán élet sarjad.

Hogyha most újra végiggondoljuk, hogy milyen lesz ez az új teremtett világ, akkor rájöhetünk, hogy akár már most is láthatunk valamit Istennek ebből az új-jápteremtő munkájából. Előttünk nincs elrejtve az, hogy a Teremtő milyen rendet tud teremteni, hiszen Krisztus által mi már új teremtés lettünk. A jövő dolgait illetően most még tükör által homályosan látunk, de az nem is feladatunk, hogy részletekbe menően lássuk a jövőt. Elég, ha Jézus Krisztust, ennek az új világnak a szép Hajnalcsillagát látjuk. Ő a mi örömünk és vígasságunk, békeességünk, munkánk megáldója és megszentelője. Ahol Ő van, oda megyünk mi is.

Ámen

(Elhangzott 2008. november 23-án)

ASZTALKÖZÖSSÉG KRISZTUSSAL
Az úrvacsora jelentősége
a gyülekezet számára

Az **úrvacsora** kezdettől fogva a keresztyének közösségi életének elengedhetetlen része, sőt középpontja volt, és az maradt máig is, felekezetekre megosztott állapotunkban is. Az úrvacsora értelméről és formájáról újra és újra vitáztak a keresztyének, de **annak lényegét a viták ellenére megőrizték és gyakorlatát megtartották**. Mi magyarázza az úrvacsorának ezt a maradandó jelentőségét? Először is az **eredete**. Vitathatatlanul **Jézus határozta meg értelmét és Ő helyezte tanítványai szívére a gyakorlatát**. E tényt illetően sem az Újszövetségben, sem pedig a későbbi történelmi kutatásban nem találunk eltérő álláspontot. Jézus halálának előestéjén 12 tanítványával vacsorázott. Ez volt utolsó közös étkezésük. Ennek keretében alapította meg Jézus az úrvacsora gyakorlatát. A tanítványok ezt a szertartásos „**vacsorát**” később a „**kenyér megtörésének**” (ApCsel 2,42) vagy az „**ÚR vacsorájának**” (1Kor. 11,20) nevezték. Az Újszövetségben négy helyen őrizték meg az úrvacsora megalapításának történetét: **Máté ev. 26,26-29; Márk ev. 14,22-25; Lukács ev. 22,15-20; 1.Korinthusi levél 11,23-25. János evangéliuma 6.** fejezetében utal közvetve az úrvacsorára és annak jelentőségére (6,52-58). Tanulságos ennek az öt szövegnek az összehasonlítása, amire kedves olvasóimat bátorítani szeretném.

Kérdés és ismételten vita tárgya, hogy az utolsó vacsora a zsidó húsvét ünnep

(pészáh) részét képező közös ünnepi étkezés volt-e (Lk. 22,18), vagy pedig az ünneptől független vacsora. Az időpont kérdésének részleteire itt nem térhetünk ki. A kérdés azért lényeges, mert ha Jézus és tanítványai a „**Széder lél pészáh**”-ot tartották, vagyis a hivatalos páska ünnepi szertartásos vacsorát, akkor Jézus úrvacsorát megalapító szavait ebben az összefüggésben kell értelmeznünk. Ez csupán Jézus szavainak értelmezését könnyíti, a lényegén azonban nem változtat. A legtöbb érv azt a nézetet támasztja alá, amit mérvadó zsidó teológusok is képviselnek, hogy **az utolsó vacsorát Jézus nem a hivatalos napon, hanem egy nappal előtte tartotta, de a páska ünnep értelmében**. Ez János evangéliuma időrendjének felel meg, és feltételezi, hogy Jézus a Qumrani közösség nevű zsidó csoport naptára (Nap és nem Hold naptár) és hagyománya alapján járt el. Ezt utóbbit több más érv is alátámasztja.

Közismert, hogy a páska (pészáh) ünnepén a zsidók a mai napig az Egyiptomi szolgaságukból való szabadulásukra emlékeznek. Az ünnep rendtartásának van egy „forgatókönyve”, a **Haggada**, amely Jézus kora óta alig változott. Jézus négy pontban változtatott ezen. 1. **Egy keserű növény sósvizbe mártásakor Jézus az egyiptomi szolgaság keserűsége helyett saját szenvedésére és árulójára utal** (Mt. 26,24). 2. **Az utolsó darab kovásztalan kenyér (mácá) megáldásakor annak saját értelmezést adott**: „Ez az én testem, amely tiérettetek adatik” (Lk. 22,19). (A zsidó szertartás három szimbolikus kenyere Izrael népét, a lévítákat

és a papokat jelképezi.) 3. **A Széder este szertartásában előírt harmadik pohár emelésénél is saját értelmezést ad:** „E pohár az újszövetség az én vérem által, amely sokakért kiontatik” (Mk 14,24). A Haggada e helyen a 79. Zsoltár 6. versét idézi, amely Isten haragja poharának kitöltését kéri ellenségeire. 4. A páska ünnep szertartása kezdetén a vacsora megrendezője ünnepélyesen megmos-ta kezeit. Jézusról azt jegyzi fel János evangéliuma, hogy **ő tanítványai, tehát vendégei lábát mosta meg** (13,1-11).

Az úrvacsora maradandó jelentőségét így másodszer Jézus értelmező szavai adják meg. Az úrvacsora résztvevői – ma is – a Messiás, Krisztus asztaltársai. **Krisztus jelenlétének tudata, a vele való közösségünk mély átélése az úrvacsora lényege, títka és erőforrása.** A Messiás barátjaként (Jn 3,29; 15,13-14), tanítványaként és követőjeként éljük meg vele közösségünket. Pál apostol szavaival élve – mint Krisztus teste. Az úrvacsora tehát hála- és örömnövep is, amelynek Krisztus a megrendezője, az alanya.

Az úrvacsora emlékezés **Jézusra**, ezzel halálára is (Lk 22,19). Annak a Jézusnak a küldetésére, értünk tett egész szolgálataira – beleértve erőszakos halálát is – **emlékezünk, aki isteni létformájában, él és ma is szolgál nekünk!** Az emlékezés a múlt tényeinek máig való hatását hivatott felismertetni.

Az úrvacsora az új szövetség alapításának és máig érvényes jelentőségének az ünnepe. A szövetség fogalma itt Isten és az ember kapcsolatára vonatkozik. Ezt a kapcsolatot Jézus egész küldetése, és különösen halála határozza meg. A ke-

reszt e szövetség, e kapcsolat jelképévé vált, ami a megbocsátás és a kegyelem jelentését hordozza. Isten nem haragja poharát önti ránk, hanem **megbocsátását** kínálja fel nekünk, a vele sokszor szembenálló és ellenséges érzelmű ember felé. Krisztus újra rendezte az Isten-ember viszonyt ebben a pozitív értelemben. Az úrvacsorában megtapasztalom szabadságomat arra, hogy **elfogadjam** Isten bűnbocsánatát, hogy bocsánatot kérjek azoktól, akiket megbántottam vagy akiknek kárt okoztam, hogy ugyanígy megbocsássak másoknak, és Isten kegyelme alapján saját magamnak is.

Az úrvacsora kérdését a történelem során sok felesleges vita terhelte meg. Így pl. a kenyér és a bor jegyének, vagy Jézus kereszthalálának az értelmezése. Eltekintve attól, hogy az arám nyelvben (Jézus anyanyelve) a „lenni” segédigének nincsen az a jelentősége, mint az idogermán nyelvekben, és az átlényegülés fogalma, amely a görög filozófiából származott, nem alkalmazható a kenyér és bor jelentőségének értelmezéséhez, nyilvánvaló az elmondottakból, hogy a **részletek, így a jegyek is, csupán – pars pro toto – az egészre (Jézus személye, küldetése, halála) utalnak.** Erre az egészre kell tekintenünk.

Az úrvacsora a Messiás barátainak és tanítványainak az öröm- és hálaünnepe, amelyben átéli Isten megújító, megtisztító kegyelmét. Ilyen ünneppé viszont akkor válik, ha komolyan vesszük az önvizsgálatunkat is, és mi is **készek vagyunk mindenkinek megbocsátani.** *Doc. ThDr. Cseri Gyula (A szerző nyugalmazott egyetemi tanár)*

GYÜLEKEZETI ALKALMAK

Istentiszteletek:

Vasárnaponként 16.00-tól a gyülekezet Klimentská utcai gyülekezeti termében (Klimentská 18, Prága 1) vagy az „U Klimenta” templomban.

Bibliáóra: Az istentiszteletet követően, kb. 17.00-tól.

Énekkari próbák: Szerda esténként 18.00-tól, a Teológia (Černá 9, Prága 1) kápolnijában, vagy egyéb megegyezés szerinti helyen. (korus@refnet.cz)

A GYÜLEKEZET ÉLETÉBŐL

– Egyházunk Zsinata **november 28-29-én** tartotta zsinati ülését. Az itt született, gyülekezetünket is érintő döntésekről az ÜZENET következő

számaiban adunk hírt.

– Felhívjuk gyülekezetünk tagjainak figyelmét arra, hogy a segédlelkésznel, illetve a gondnoknál megrendelhető a **Kálvinista Szemle** (szlovák nyelvű kiadvány is megrendelhető), a **Református Újság** és a **Szeretetnapár** a 2009-es évre. Ha valakinek gondot okozt ezt személyesen megtenni, kérjük szándékát jelezze szerkesztőségünk címére.

Rendelési határidő: **december 5.**

– Kérjük gyülekezetünk azon tagjait, akik még nem fizették be az ezévi sá-

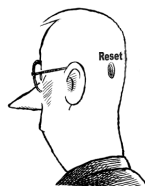
fárságot, tegyék meg gyülekezetünk segédlelkésznel, vagy pénztárosánál.

FIGYELEM!

Felhívjuk Olvasóink figyelmét, hogy a második adventi **istentisztelet**, **december 7-én**, rendhagyó módon **Pilzenben lesz megtartva**, az ott élő református magyar testvérekkel közösen. Az istentisztelet délután **14.00-kor** kezdődik. **Gyülekező a prágai főpályaudvaron**, a vonat **11.16-kor** indul Pilzenbe. Aki autóval szándékozik utazni, az istentisztelet helyszínét illetően Bodnár Noémi segédlelkésznel, vagy Dienes Kornélia gondnoknál érdeklődhet.

WITZ

Móricka egy nagy táblát tart a falu végén: „*Közel a vég!*” Egy autós arra megy, de csak legyint a tábla láttán és beszél Mórickenak: – *Szejtás fajankó!* – azzal nagy gázt ad. Hamarosan csörömpölés hallatszik a kanyaron túlról. A körzeti megbízott futva jön: – *Móricka, ne szórakozz már, hányszor mondjam, azt kell kiírnod a táblára, hogy „Állj, a híd leszakadt!”*

ÜZENET – A PRÁGAI REFORMÁTUS MISSZIÓS GYÜLEKEZET HETILAPJA

Felélős szerkesztők: Bodnár Noémi, Hlavács Pál, Hlavács Brocko Tünde, Simon Sz. Krisztina. Lapunkat ingyenesen terjesztjük, de fenntartására bármilyen segítséget örömmel elfogadunk.

E-mail (hetilap rendelések - heti egyszeri küldés elektronikus formában): uzenet@refnet.cz

Banki kapcsolat: 7190131205/4000, **Számlanév:** Dienes Kornélia (Mađ. ref. sbor)

IBAN CZ7040000000007190131205, BIC (=SWIFT) BAWACZPP